Raadsvoorstel

Portefeuillehouder : G. Bruijniks
Zaakdossiernummer : **Z21-000035**
Documentnummer : **2021.02582**

Onderwerp	:	**Raadsvoorstel over beleidsplan openbare verlichting en verkeersregelinstallaties 2021-2031**
Beleidsprogramma	:	**2. Verkeer en vervoer**

Aan de raad van de gemeente Loon op Zand,

Inleiding

In dit beleidsplan staan voor de periode 2021-2031 onze ambities en doelstellingen op het gebied van openbare verlichtingen en verkeersregelinstallaties (vri's). Bij vaststelling van de begroting 2021 is reeds aangegeven dat dit voorstel wordt aangeboden.

Beslispunten

Wij stellen u voor:
1. het beleidsplan openbare verlichting en verkeersregelinstallaties 2021-2031 vast te stellen;
2. van het beheerplan openbare verlichting en verkeersregelinstallaties 2021-2026 kennis te nemen;
3. de reserve openbare verlichting te beëindigen in 2021;
4. de financiële consequenties van het beheerplan in de meerjarenbegroting 2022 op te nemen, hetgeen betekent:
   - tekorten aanvullen:
     - ✓ in 2024 met € 9.578,-;
     - ✓ in 2025 met € 21.642,-;
     - ✓ in 2026 met € 33.505,-.
   - in de periode 2022-2026 jaarlijks € 200.000,- opnemen voor de armaturen vervangings-investeringen inclusief kapitaallasten;
   - voor 2022 € 135.000,- opnemen voor de masten vervangingsinvesteringen inclusief kapitaallasten.

Beoogd effect

Duurzaam en veilig ingerichte en beheerbare openbare ruimte binnen de afgesproken kwaliteitsniveaus.

Argumenten

1.1 We zorgen voor een actueel en compleet beleid voor de openbare verlichting en verkeersregel-installaties.
Op dit moment hebben we geen geldend beleids- en beheerplan. De huidige werkwijze is gebaseerd op oudere beleidsplannen en op onze ervaringen en zit in verschillende processen verweven. Daarmee is dit ook direct de belangrijkste aanleiding voor het opstellen van dit beleids- en beheerplan. We hebben behoefte om het beleid en de wijze van beheer voor meer jaren vast te stellen. Hiermee creëren we duidelijkheid en vastigheid voor iedereen in onze organisatie maar ook daarbuiten. We zijn verantwoordelijk voor een goede leefbare openbare ruimte, waarvan openbare verlichting een onderdeel is. Naast de landelijke wet- en regelgeving, de veranderingen op de energiemarkt, de

sociale en verkeersveiligheid, vandalisme en de energie en milieuaspecten hebben openbare verlichting en vri's raakvlakken met verschillende gemeentelijke beleidsvelden. Daarnaast hebben de openbare verlichting en vri's direct en indirect te maken met veel andere onderwerpen die spelen op nationaal en lokaal niveau. Denk hierbij aan het de Omgevingswet, SER-energieakkoord, onze Duurzaamheidsvisie (The Global Goals 7 en 11), de Nota Integraal Beheer Openbare Ruimte en het Handboek Inrichting Werken Openbare Ruimte.

1.2 We werken zo aan de realisatie van doelstellingen in het kader van duurzaamheid.
We werken aan The Global Goals. Specifiek voor de openbare verlichting staat bij The Global Goals 7 en 11 dat gemeenten werken aan het verduurzamen van de verlichting door alle niet-LED lampen te vervangen door LED lampen. Daarnaast gebruiken gemeenten bij nieuwe projecten altijd energie-zuinige LED verlichting in combinatie met dimmen. Ook de lampen in de verkeersregelinstallaties zijn of worden LED. Vanuit het SER-energieakkoord is het doel om te besparen op het energieverbruik van de openbare verlichting en verkeersregelinstallaties. In de openbare verlichting is ons streven dat we in 2020 ten opzichte van 2013 20% besparing op ons energieverbruik gerealiseerd hebben en in 2030 50%. Daarnaast staat in het SER-energieakkoord dat in 2020 40% van de openbare verlichting energiezuinig is uitgevoerd.

1.3 Onze verlichting past bij de eisen van veiligheid, gebruik en ecologie.
Openbare verlichting speelt een belangrijke rol in sociale- en verkeersveiligheid. Dit beleidsplan zet in op -waar dit mogelijk is- behoud of verbetering hiervan. De belangrijkste doelstellingen zijn:
- Het op peil houden van de kwaliteit van onze openbare verlichting. Op basis van metingen en inspecties vervangen we verouderde onderdelen en slechte installaties. We vervangen dus niet alleen op leeftijd. Deze manier van werken noemen we ook wel risicogestuurd beheer.
- Donkerte toestaan waar dit mogelijk is. Verlichting toepassen met in acht nemen van de in-vloed op ecologie, sociale en verkeersveiligheid. Of zoals het in de toekomstagenda Loon op Zand 2030 staat: *We verlichten alleen als het echt noodzakelijk is.*

Veel van deze doelstellingen hebben een relatie tot elkaar waardoor ze elkaar kunnen versterken. Eén van de belangrijkste taken voor de komende periode is het vervangen van verouderde installaties. Op dit moment overschrijden verschillende lichtmasten en armaturen hun technische levensduur. Deze onderdelen zijn aan vervanging toe.

1.4 De verkeersregelinstallaties houden we duurzaam in stand.
Vri’s passen we niet toe tenzij. Een oplossing in de doorstroming zoeken we -waar mogelijk- in een inrichting van de openbare ruimte zonder installaties. Voor de aanwezige vri’s geldt dat wij ze duurzaam in stand houden, zodat zij hun functie voor verkeersdoorstroming kunnen vervullen. Bij vervanging van besturingskasten van vri’s passen we de meest moderne technieken toe in onder andere de vorm van besturing op afstand, detectie verkeer, regendetectie (voetgangers en fietsers kunnen bij regen eerder door) en aftellen naar groen.

2.1 Het college is bevoegd gezag om beheerplan vast te stellen.
Het college stelt het beheerplan vast. Uiteraard informeren wij u graag over de uitvoering van het beleid. Met het opstellen van het beheerplan voldoen we aan de richtlijnen van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Dit is volgens de brief van de Provincie Noord-Brabant met onderwerp Toezichtbevindingen uitgebreid onderzoek met als kenmerk C2235340/4479895.

3.1 De reserve kunnen we niet inzetten voor vervangingen.
Bij de vaststelling van het beheerplan openbare verlichting 2014-2017 (corsanummer 2014.01303) is besloten tot het instellen van een reserve voor de openbare verlichting. Deze reserve is om schommelingen in onderhoudsbehoeftes op te vangen. Deze schommelingen ontstaan door de pieken in de vervanging van lampen, armaturen en masten. We werken volgens het BBV. Door gewijzigde regelgeving mogen we vervangingen niet meer bekostigen uit een reserve. Hiervoor is een investeringskrediet nodig en schrijven we de lasten af gedurende de technische levensduur. De

schommelingen in groot onderhoud per jaar zijn nu nagenoeg nihil. Een reserve is daarom niet meer nodig.

4.1 Vanaf 2024 is er door de vervangingen een tekort op de exploitatiebegroting.
Volgens het BBV moeten we vervangingen van openbare verlichting en vri's bekostigen via investeringskredieten. De kapitaallasten zijn onderdeel van de normale exploitatie volgens het BBV. De opgave voor vervanging van de openbare verlichting is mede door de duurzaamheids-doelstellingen groot. De komende jaren moeten we dus investeren in de vervangingen. Hiermee realiseren we ook energiebesparing, waardoor we het negatieve effect beperken. Er ontstaat echter wel vanaf 2024 een tekort in de exploitatie om deze kapitaallasten te dekken.

4.2 Bij de begrotingsbehandeling stelt uw raad de budgetten voor de komende jaren vast.
Het vaststellen van de budgetten is een bevoegdheid van uw raad. Met het vaststellen van de (meerjaren)begroting 2022 stelt u in één keer alle benodigde budgetten voor de komende periode vast.

Kanttekeningen

1.1 We voldoen niet aan de afspraken uit het SER – Energieakkoord.
Vanuit het SER-energieakkoord is het doel om te besparen op het energieverbruik van de openbare verlichting en verkeersregelinstallaties. In de openbare verlichting is het streven om in 2020 t.o.v. 2013 een 20% besparing van het energieverbruik gerealiseerd te hebben en in 2030 50%. Deze percentages halen we niet. Dit komt omdat we al van voor 2013 met spaarlampen werken. Circa 50% van de lampen is van het zogenaamde PLL type. Dit is ook een spaarlamp, maar minder zuinig dan de LED lamp. Door deze te vervangen door LED kunnen we dus minder op energie besparen, 20 tot 50% in combinatie met dimmen.

Daarnaast staat in het SER energieakkoord dat 40% van de openbare verlichting energiezuinig is in 2020. Onder energiezuinige verlichting wordt LED verlichting verstaan. Op dit moment hebben we in onze gemeente circa 1.800 LED armaturen. Dit is circa 30% van het complete areaal. Komend jaar breiden we dit verder uit met circa 250 LED armaturen. We komen daarmee op circa 34%. Hiermee halen we niet de doelstelling van het SER energieakkoord. Met de geplande vervanging van 400 lampen per jaar halen we naar verwachting in 2024 de doelstelling voor energiezuinige verlichting.

2.1 Geen.

3.1 Geen.

4.1 Geen.

Financieel

Voor de berekening van het financiële plaatje gebruiken we kengetallen op basis van kennis en ervaring en huidige marktprijzen. Deze prijzen kunnen veranderen door marktwerking of door bijvoorbeeld een (on-)gunstige aanbesteding. De beheerkosten bestaan uit kosten voor energie, schilderen van masten, verwijderen van stickers op masten in centrumgebieden, vervangen van masten en lampen na incidenten (bijvoorbeeld aanrijdingen). De gemiddelde vervangingskosten van een lichtmast zijn circa € 675,- en voor een armatuur circa € 500,- (excl. BTW).

We gaan uit van het 1-op-1 vervangen van masten en armaturen. Dit houdt in dat op de locatie waar nu een lichtmast staat, er na vervanging ook weer één staat. Het aantal lichtmasten/armaturen blijft dus gelijk. Dit is sterk van invloed op de kosten van arbeid en op de kosten van de netbeheerder.

Deze uitgangspunten betekenen de volgende kosten voor het vervangen van de oude onderdelen van de installatie.

Armaturen, 2.100 stuks à € 500,- € 1.050.000,-
Masten, 200 stuks à € 675,- € 135.000,-

Voor armaturen kunnen we dit jaar nog een eerder door u beschikbaar gestelde krediet van € 95.000,- inzetten. Hierdoor zijn de benodigde vervangingsinvesteringen voor komende planperiode (2021-2026) € 1.090.000,-. Deze investeringen kapitaliseren we. Het betreft kredieten die volgens de BBV over meer jaren moeten worden gekapitaliseerd. Hierbij kiezen we voor een ideaal complex waarbij we jaarlijks hetzelfde aantal armaturen en masten vervangen. De kapitaallasten drukken op de begroting in het jaar nadat we hierin hebben geïnvesteerd. De rente en afschrijving van de kapitalisering worden ten laste van de meerjarenbegroting gebracht.

Voor openbare verlichting was een egalisatiereserve aanwezig. Deze reserve is bedoeld om incidentele fluctuaties in de onderhoudsbehoefte op te vangen. Het saldo van de reserve is op 1-1-2021 € 197.000,-. Overschotten het budget openbare verlichting voegden we toe aan de reserve. Voor openbare verlichting stelden we de reserve in om schommelingen in de vervangingen op te vangen. Door gewijzigde regelgeving (BBV) mogen we vervangingen van masten en armaturen hier niet meer uit bekostigen. Zoals hierboven staat is hiervoor een investeringskrediet nodig en schrijven we de lasten af gedurende de technische levensduur. De fluctuaties in groot onderhoud per jaar zijn nu nagenoeg nihil. Een reserve is daarom niet meer nodig. De reserve kunnen we daardoor opheffen en het saldo toevoegen aan de algemene reserve. Na uw besluitvorming bepalen we het definitieve saldo.

De financiële confrontatie voor de openbare verlichting ziet er als volgt uit:

	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Regulier budget	€ 258.533	€ 258.533	€ 258.533	€ 258.533	€ 258.533	€ 258.533
Kapitaallasten volgend uit vervangingen	€ -	€ -	€ 21.733	€ 37.816	€ 53.699	€ 69.381
Besparingen	€ 3.633	€ 12.550	€ 24.419	€ 28.238	€ 32.057	€ 35.876
Tekort/overschot	**€ 3.633**	**€ 12.550**	**€ 2.686**	**€ -9.578**	**€ -21.642**	**€ -33.505**

Voor de verkeersregelinstallaties zijn de beschikbare middelen komende jaren voldoende voor het beheer en onderhoud. Het beheer en onderhoud is meerjarig ondergebracht in een contract. De indexering in dit contract kan mogelijk leiden tot overschrijdingen na 2025. Dit nemen we op in de financiële actualisatie van het beheerplan. De aanwezige verkeersregelinstallaties zijn betrekkelijk nieuw. Van vervanging is komende jaren nog geen sprake.

Voortgang

Na vaststelling werken we het beheerplan jaarlijks uit in een uitvoeringsprogramma.

Communicatie

Het beleids- en beheerplan publiceren we na vaststelling. Het beheerplan werken we uit in een uitvoeringsprogramma. Over het uitvoeringsprogramma informeren we de betrokken organisaties.

Bijlagen

2021.01527 Beleids- en beheerplan openbare verlichting en verkeersregelinstallaties 2021-2031

Besluit

De raad van de gemeente Loon op Zand;

gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 23 februari 2021, nummer. 2021.

b e s l u i t :

1. het beleidsplan openbare verlichting en verkeersregelinstallaties 2021-2031 vast te stellen;
2. van het beheerplan openbare verlichting en verkeersregelinstallaties 2021-2026 kennis te nemen;
3. de reserve openbare verlichting te beëindigen in 2021;
4. de financiële consequenties van het beheerplan in de meerjarenbegroting 2022 op te nemen, hetgeen betekent:
   - tekorten aanvullen:
     - ✓ in 2024 met € 9.578,-;
     - ✓ in 2025 met € 21.642,-;
     - ✓ in 2026 met € 33.505,-.
   - in de periode 2022-2026 jaarlijks € 200.000,- opnemen voor de armaturen vervangings-investeringen inclusief kapitaallasten;
   - voor 2022 € 135.000,- opnemen voor de masten vervangingsinvesteringen inclusief kapitaallasten.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Loon op Zand van 1 april 2021.

De raad voornoemd,

voorzitter,

griffier,